

TOIMINNALLINEN TASA-ARVO- JA YHDENVERTAISUUSUUNNITELMA

– Karigasniemen päiväkoti Gollerássi

Toiminnallisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelun velvoite astuu voimaan 1.6.2023. Tasa-arvosuunnitelman prosessin täytyy olla käynnissä 1.6.2023 alkaen. Yhdenvertaisuussuunnitelmalla on siirtymäaika, ja suunnitelman on oltava valmiina 1.6.2025. Velvoitteet koskevat varhaiskasvatustilain mukaisesti varhaiskasvatuksen järjestäjien ja yksityisten palveluntuottajien järjestämää varhaiskasvatusta sekä varhaiskasvatuksen yhteydessä järjestettävää esiopetusta.

Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta 609/1986

Varhaiskasvatuksessa tasa-arvo tarkoittaa sitä, että kiinnitämme huomiota siihen, että sukupuoli ei aseta lapsia tai aikuisia eriarvoiseen asemaan varhaiskasvatuksen arjessa.

Yhdenvertaisuuslaki 2014/1325

Varhaiskasvatuksessa yhdenvertaisuus tarkoittaa sitä, että kiinnitämme huomiota siihen, että ihmisten eri ominaisuudet, kuten ihonväri, uskonto tai terveydentila, eivät aseta lapsia tai aikuisia eriarvoiseen asemaan.

Suunnitelma päivitetään viimeistään keväällä 2027.

Suunnittelu ja selvitysten teko:

Karigasniemen päiväkodin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmien laatiminen käynnistettiin 4.3.2024.

28.3. järjestetään palaveri, jossa paikalla ovat päiväkodin lastenohjaajat sekä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön projektityöntekijä. Sovitaan, että selvityksiä tehdään aamupiirejä havainnoiden ja Yhdenvertaisuuskävely -menetelmällä (Opetushallitus), jossa tarkoitus on selvittää, että onko esimerkiksi joidenkin lelujen käyttö hyvin sukupuolittunutta. Lisäksi vanhemmille toteutetaan kysely.

Selvitysvaihe huhtikuu 2024:

- Selvityksiä on tehty aamupiirejä havainnoiden sekä henkilöstöä haastattelemalla
- Lisäksi vanhempien kysely (Teflon –testi, Rauhankasvatusinstituutti)

Henkilöstö on havainnut seuraavia asioita:

- Jotkut lapset leikkivät suomen kieltä käyttäen. Saamenkielisessä päiväkodissa kannustetaan saamen puhumiseen.

- Eri lapset leikkivät energian ja kiinnostuksen mukaan toistensa kanssa sukupuolesta riippumatta.
- Lapsia jaetaan henkilökunnan toimesta eri leikkeihin ja leikkipaikkoihin.

Projektityöntekijän huomioita:

- Aamupiirissä hyvät kuvalliset ohjeet, jotka huomioivat erilaisia oppijoita.
- Osa lapsista haluaa ottaa enemmän puheenvuoroja. Lastenohjaaja jakaa niitä kuitenkin hyvin, että kaikki pääsevät ääneen. Myös lasten ideoita huomioidaan.

Huoltajien kysely:

- Huoltajilta ei tullut vastauksia

Kehitettävät teemat, toimenpiteet, aikataulu:

- **Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumista seurataan vuosittain. Toteutuksesta vastaa päiväkodin henkilökunta.**
- **Toimenpide: Monipuolistetaan leikkiä ja tuetaan lasten välisiä sosiaalisia suhteita. Lastenohjaajat vastaavat tästä.**

○ Esimerkki: LEIKIN JA LEIKKIKAVERIN ARVONTA

Leikin ja leikkikaverin arvonta mahdollistaa lapsille tutustumisen uusiin leikkeihin ja leikkikavereihin. Samalla arvottu leikkihetki opettaa, että toisen kanssa voi leikkiä esimerkiksi ikäerosta, kielitaidosta tai sukupuolesta riippumatta.

Tee oppimisympäristön eri leikkimahdollisuuksista ja ryhmän lapsista kortit ja laita ne kahteen pussukkaan. Leikkituokion aluksi puolet lapsista arpovat itselleen leikin ja leikkikaverin. Pidä huoli, että seuraavalla kerralla arpomaan pääsevät ne lapset, jotka olivat arvottavina edellisellä kerralla. Voit askarrella leikeistä ja lapsista myös pahviset onnenpyörät tai keksiä muun tavan arvonnalle. Joskus voi olla paikallaan, että aikuinen on miettinyt leikkiparit ja esimerkiksi sukupuolistereotyyppioita rikkovat leikkivälineet lapsille valmiiksi. Tällöin arvannon sijasta lapset voivat saada yllätyslaatikon, jonka päältä löytyy leikkiparin nimet ja sisältä valmiiksi valitut materiaalit. Millaisia leluja voit tuoda yllätyslaatikossa yhteen?

Leikkihetken ei tarvitse olla pitkä, mutta varmista että lapset pysyvät kaverinsa kanssa leikkipisteellä kauemmin kuin muutaman minuutin. Aikuisten tuki uudessa leikissä ja uuden leikkikaverin kanssa voi olla ensiarvoisen tärkeää!

Arviointi:

- Henkilöstön kuormitus on vaikeuttanut selvitysten tekoa, eikä ole saatu saamenkielistä työntekijää toteuttamaan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskävelyä.
- Toimenpiteiden laajempi arviointi suoritetaan seuraavan suunnitelman laatimisen yhteydessä.

Päätöksenteko:

Toimenpiteistä sovittu 14.8.2024